

Förordnande om naturreservat för Daglösten, Skellefteå kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om reservatet

Namn	Daglösten
Objektnummer	150
Kommun	Skellefteå
Läge	200 m N om Kårängessjön, 18 km V om Bjurö- klubb. Topografisk karta 22L SV, ekonomisk karta 22L Rönnskär 3b
Naturgeografisk region	29a, Norra Bottenvikens kustslätt
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Fastighet	Del av Daglösten 2:2 och 2:4 (fastighetsreglering pågår)
Markägare	Staten/naturvårdsfonden
Area	34,5 ha
Därav landarea	34,5 ha
Naturtyper	sumptallskog av ristyp 2.1.1.3 3 ha tallskog av lingonristyp 2.1.1.4 7,5 ha granskog av blåbärsristyp 2.1.2.1 14 ha sumpbjörkskog av ris- grästyp 2.2.1.6 1 ha blandskog av ris- grästyp 2.3.1.2 3 ha mjukmattekärr av starr- vitmosstyp 3.2.4.1 6 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

Naturres.

Beskrivning av reservatet

Reservatet är beläget på den skogsklädda kustslätten 55 meter över havet och ca 10 km innanför Bottenvikskusten. Skogen, som dominerar reservatet, består av en flerskiktad och luckig barrblandskog på flack morän. Granen dominerar skogarna där fältskiktet huvudsakligen utgörs av frisk ristyp. Tallöverståndare av imponerande dimensioner och med en ålder över 300 år ger karaktär åt områdets centrala del. Här förekommer också gamla granar samt ett tätt underbestånd av gran. Inslaget av torrträd, högstubbar och lågor är rikligt. I reservatets östra del återfinns flera öppna fattigkärr åtskilda av skog. Norr om dessa rinner en liten, kanaliserad bäck genom området. Bäckens kantas av björksumpskog med inslag av gråal och enstaka klibbal. Söder om det större av kärren ligger en mycket fin tallsumpskog med gamla grova myrtallar. Områdets östra del är generellt mer påverkad av skogsbruksåtgärder.

Skogens urskogskaraktär gör området gynnsamt för växter och djur som är beroende av ostörda skogsekosystem. I reservatet finns stor tillgång på grova levande barrträd samt död ved i form av både stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier.

Inom reservatet är fem rödlistade arter noterade (hotkategori anges inom parentes efter artens namn). Hänglavar förekommer sparsamt, bland annat garnlav. Vedsvampfloran är rikt utvecklad med många krävande arter som är ovanliga i länets kustnära delar. I reservatet förekommer bland annat ullticka, rosenticka (NT), rynkskinn (NT), gränsticka (NT) och lappticka (NT). Bland fåglarna har tjäder, järpe, spillkråka samt tretåig hackspett (NT) noterats.

Daglösten har av regeringen föreslagits till EU-kommissionen att ingå i Natura 2000, EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden. De naturtyper som enligt Habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) förekommer inom det föreslagna reservatet är *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140, 6 ha), *västlig taiga* (9010, 18,5 ha) och *skogbevuxen myr* (91D0, 3 ha). Följande arter som finns upptagna i Habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex 1 har noterats inom reservatet; järpe, tjäder, trana, pärluggla, spillkråka och tretåig hackspett.

Ärendets beredning

Daglöstens höga naturvärden uppmärksammades redan 1982 i samband med den rikstäckande urskogsinventeringen som utfördes på uppdrag av naturvårdsverket och skogsstyrelsen. Delar av området (17 ha) har också klassats som nyckelbiotop i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Länsstyrelsen har vid tre tillfällen besökt området för att samla in underlag för beslut och skötselplan.

I samband med arbetet med Natura 2000 gjorde länsstyrelsen, under hösten 1995, en sammanställning av skyddsvärda naturskogsobjekt i länets östra delar. I denna sammanställning gavs naturskogen i Daglösten högsta prioritet. Vid samma tid lämnades en avverkningsanmälan, som berörde drygt 5 ha av den värdefullaste naturskogen i Daglösten, in till skogsvårdsstyrelsen.

Mot bakgrund av vad som har nämnts ovan fattade länsstyrelsen den 12 februari 1996 beslut om interimistiskt naturreservat för Daglösten. Beslutet överklagades av markägarna men överklagandena avslogs av regeringen i beslut 1998-04-02.

Under 1997 inledde länsstyrelsen reservatsförhandlingar med markägarna. Förhandlingarna slutfördes under 1997 och området inköptes av staten.

Länsstyrelsen har 1996-04-01 tagit fram ett förslag till förordnande om naturreservat som varit ute på remiss.

Daglöstens naturskog föreslogs under juni 2001, av regeringen, att ingå i det Europeiska ekologiska nätverket Natura 2000.

Ändamålet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara ett urskogsartat område med dess flora och fauna i ett orört och ostört tillstånd genom att låta de naturliga processerna fortgå. Inom ramen för det primära målet kan reservatet dessutom i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att det område som utmärks på bifogad karta skall vara naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla beträffande naturreservatet.

Motiv för beslutet

Områden med naturskog blir allt sällsyntare i Västerbottens län. Värdet av dessa kvarvarande fragment, av det ursprungliga skogslandskapet, ökar i takt med denna minskning. Inom länets kustnära delar utgör arealen skyddad naturskog endast några få promille av den totala skogsmarksarealen.

Naturskogen i Daglösten utgör en av de mycket få kvarvarande, trots sin ringa storlek, och värdefullaste naturskogarna i länets kusttrakter och inom Skellefteå kommun. Skogen i Daglösten utgör med sin urskogsartade karaktär en omistlig del för att bevara den biologiska mångfalden inom denna del av länet.

Området bör särskilt skyddas på grund av dess biologiska värden samt betydelse för kännedomen om landets natur.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning
- 2 anlägga väg, led, mark- eller luftledning
- 3 bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dränera, utfylla, tippa och dumpa,
- 4 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsvårdsåtgärd
- 5 framföra motordrivet fordon utanför den skogsbilväg som leder in i reservatet,

- 6 plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
- 7 släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssmedel

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

- 1 utmärkning av reservatet
- 2 uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan

Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

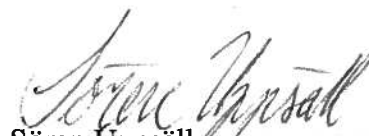
Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 framföra motordrivnet fordon
- 2 tälta
- 3 elda
- 4 störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m.
- 5 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
- 6 plocka eller insamla växter eller växtdelar (med undantag för bär och matsvamp), mossor, lavar, svampar
- 7 fånga och insamla ryggradslösa djur
- 8 medföra okopplad hund eller annat husdjur av ryggradstyp
- 9 uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårds-
förvaltningen av reservatet

- 1 Förvaltare ska vara länsstyrelsen i AC län
- 2 Naturreservatet ska märkas ut genom förvaltarens försorg och enligt svensk standard samt naturvårdsverkets anvisningar
- 3 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm som framgår av bifogad skötselplan

Lorentz Andersson

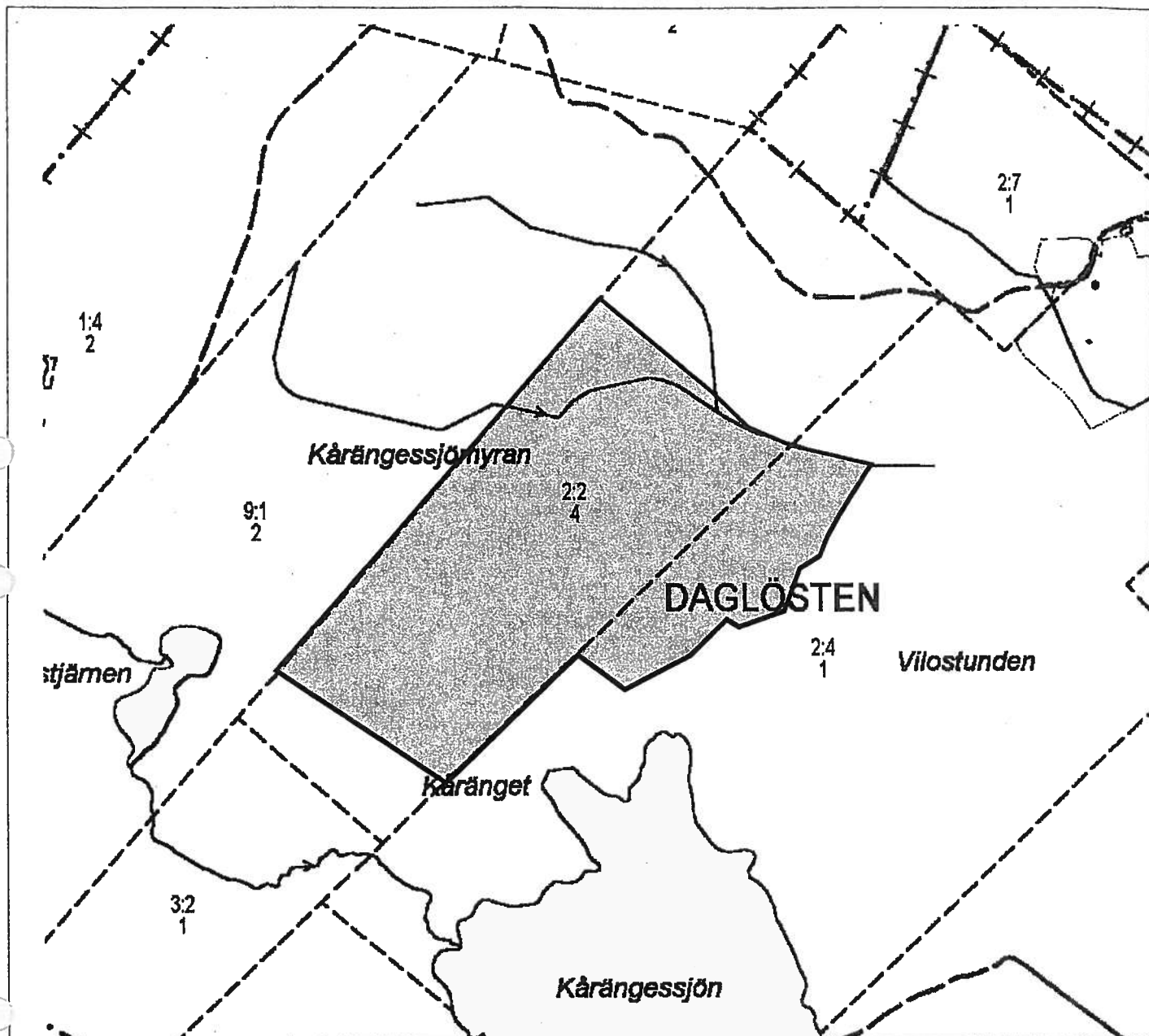

Sören Uppsäll

Bilaga

- 1 Karta med reservatsområdet utmärkt
- 2 Skötselplan för Döglösten
- 3 Kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Sändlista

Skellefteå kommun, Bygg- och miljökontoret
Skogsvårdsstyrelsen, Box 284, 901 06 Umeå
Fastighetsregistermyndigheten, KSRM, 901 84 Umeå
Fastighetsbildningsmyndigheten
Lantmäterimyndigheten, Box 3044, 903 02 Umeå
Örjan Clausén, Galoppvägen 16, 921 41 Lycksele
Vägverket Region Nord, Box 809, 871 25 Luleå
Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret
Riksantikvarieämbetet
Boverket
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala

Naturresevat

Daglöstén

Skellefteå Kommun

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2001-12-21
Dnr 231- 4218/96

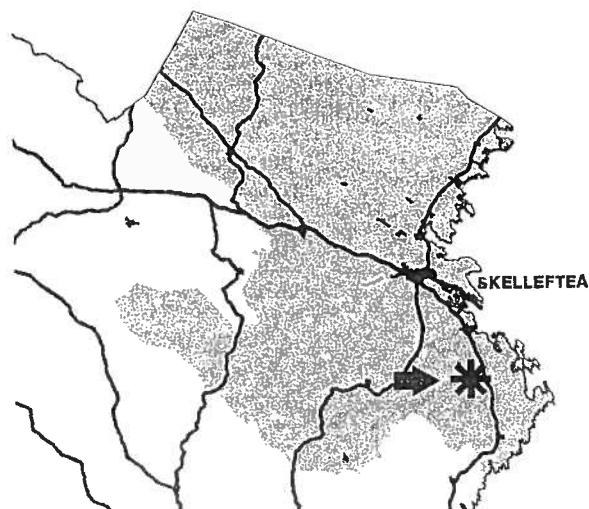
Teckenförklaring

— gräns för naturresevat

Ek 22L 3b

Ur allmänt kartmaterial från Lantmäteriet.
Medgivande 94.0410

Skala 1:10 000

Skötselplan för Daglöstens naturreservat

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara ett urskogsartat område med dess flora och fauna i ett orört och ostört tillstånd genom att låta de naturliga processerna fortgå. Syftet nås genom att lämna skogen till fri utveckling.

Inom ramen för det primära målet kan reservatet dessutom i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

2. Beskrivning av objektet

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Daglösten
Objektnummer	150
Skyddsform	Naturreservat
Län	Västerbotten
Kommun	Skelefteå
Fastighet	Del av Daglösten 2:2 och 2:4 (fastighetsreglering pågår)
Ekonomiskt kartblad	22L 3b
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Markägare	Staten/naturvårdsfonden
Totalareal (ha)	34,5 ha, varav land 34,5 ha
Skog	sumptallskog av ristyp (2.1.1.3) 3 ha, tallskog av lingonristyp (2.1.1.4) 7,5 ha, granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1) 14 ha, sumpbjörkskog av ris- grästyp (2.2.1.6) 1 ha, blandskog av ris- grästyp (2.3.1.2) 3 ha
Våtmark	mjukmattekärr av starr- vitmosstyp (3.2.4.1) 6 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Reservatet är beläget på den skogsklädda kustslätten 55 meter över havet och ca 10 km innanför Bottenvikskusten. Skogen, som dominerar reservatet, består av en flerskiktad och luckig barrblandskog på flack morän. Granen dominerar skogarna där fältskiktet huvudsakligen utgörs av frisk ristyp. Tallöverståndare av imponerande dimensioner och med en ålder över 300 år ger karaktär åt områdets centrala del. Här förekommer också gamla granar samt ett tätt underbestånd av gran. Inslaget av torrträd, högstubbar och lågor är rikligt. I reservatets östra del återfinns flera öppna fattigkärr åtskilda av skog. Norr om dessa rinner en liten, kanaliserad bäck genom området. Bäckens kantas av björksumpskog med inslag av gråal och enstaka klibbal.

Söder om det större av kärren ligger en mycket fin tallsumpskog med gamla grova myrtallar. Områdets östra del är generellt mer påverkad av skogsbruksåtgärder.

Skogens urskogskaraktär gör området gynnsamt för växter och djur som är beroende av ostörda skogsekosystem. I reservatet finns stor tillgång på grova levande barrträd samt död ved i form av både stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier.

Inom reservatet är fem rödlistade arter noterade (hotkategori anges inom parentes efter artens namn). Hänglavar förekommer sparsamt, bland annat garnlav. Ved-svampfloran är rikt utvecklad med många krävande arter som är ovanliga i länets kustnära delar. I reservatet förekommer bland annat ullticka, rosenticka (NT), rynkskinn (NT), gränsticka (NT) och lappticka (NT). Bland fåglarna har tjäder, järpe, spillkråka samt tretåig hackspett (NT) noterats.

Daglösten har av regeringen föreslagits till EU-kommissionen att ingå i Natura 2000, EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden. De naturtyper som enligt Habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) förekommer inom det föreslagna reservatet är *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140, 6 ha), *västlig taiga* (9010, 18,5 ha) och *skogsbevuxen myr* (91D0, 3 ha). Följande arter som finns upptagna i Habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex 1 har noterats inom reservatet; järpe, tjäder, trana, pärluggla, spillkråka och tretåig hackspett.

3. Indelning i skötselområden

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag i naturtyp, utvecklingshistorik, dynamik samt ställningstagande om framtida utvecklingsriktning.

3.1 Skog med fri utveckling

Hela reservatets skogar innefattas under detta skötselområde. Spår av skogsbrand är inte funna inom reservatet men brandljud daterade till andra hälften av 1800-talet har noterats i anslutning till området. I dag utgör skogen en barrblandskog präglad av gran med tallöverståndare. Noterade arter inom reservatet är främst knutna till gran. Detta sammantaget med reservatets ringa storlek och de praktiska svårigheter naturvårdsbränning skulle innebära har lett fram till ställningstagandet att skogen fortsättningsvis ska utvecklas mot en barrskog av brandrefugial karaktär. På ett par ställen, i fuktigare partier av skogen, återfinns 40-50 år gamla diken. Vidare har bäcken som rinner genom sumpbjörkskogen i områdets norra del rätats och kanaliserats.

3.2 Våtmarker med fri utveckling

Reservatets myrar har, förutom under en begränsad tidsperiod då myrslåtter pågick, utvecklats utifrån en naturlig hydrologisk dynamik. I senare tid har dikningsingrepp med lokal påverkan genomförts inom området. Den rätade och kanaliserade bäcken rinner också genom kärret i områdets norra del.

4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden

Här beskrivs generell inriktning av skötseln, kvalitetsmål, skötselområde samt skötsel- och restaureringsåtgärder med avseende på skötselområden.

4.1 Skog med fri utveckling

Skogen ska lämnas att utvecklas fritt vilket innebär att inga aktiva skötselåtgärder ska vidtas. Vid spontan skogsbrand inom reservatet bör dock skogen tillåtas brinna inom ramen för vad räddningstjänsten/brandförsvaret medger/bedömer är acceptabelt ur säkerhetssynpunkt, se kapitel 8 om brand nedan.

4.1.1 Kvalitetsmål

Fri utveckling innebär att naturliga processer, så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen, ska tillåtas fortgå utan mänsklig påverkan. Andelen död ved av det totala vedförrådet (döda och levande träd) ska öka för att på sikt uppgå till minst 30% som ett genomsnitt i tid och rum.

4.1.2 Skötselområde

Skötseln innebär frånvaro av mänskliga ingrepp. Undantag från detta får endast göras där mänskliga aktiviteter tidigare stört den naturliga hydrologin. Där ska skötseln syfta till att återställa ursprungliga förhållanden.

4.2 Våtmarker med fri utveckling

4.1.1 Kvalitetsmål

Reservatets myrar ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

4.1.2 Skötselområde

Inga ingrepp som påverkar myrarnas naturliga hydrologi eller på annat sätt stör naturliga processer får tillåtas inom reservatet. Undantag från detta får endast göras där mänskliga aktiviteter tidigare stört den naturliga hydrologin. Där ska skötseln syfta till att återställa ursprungliga förhållanden.

5 Friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. De enda anordningar som kommer att iordningställas är vägvisning samt informationstavlor.

Området är lite känt och föga besökt av allmänheten. Förväntad ökning i besöksfrekvens till följd av reservatsbildningen bedöms bli liten och på intet sätt äventyra området värden.

Från norr leder en skogsbilväg 150 meter in i reservatet och slutar i en vändplan. Denna väg utgör den mest naturliga entrén för besökare till reservatet. Vid vändplanen går det bra att parkera flera bilar. Något behov av att anlägga stigar inne i reservatet föreligger inte på grund av dess ringa storlek och den förväntat låga besöksfrekvensen.

Informationstavla ska placeras i anslutning till vändplanen. Informationstavlan bör vara av enklare sort. Vägvisning till reservatet bör ske från E4:an vid Övre Bäck. Berörda markägare är inte kontaktade angående nyttjande av tillfartsväg från norr till reservatet.

6 Anläggningar

Inom reservatet finns inga anläggningar.

7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärder	När	Var	Prioritet	Tidsåtgång	Kostnad
Informationstavla	2002	Vändplanen i reservatets norra del	1		20 000:-

8 Brand

Under denna rubrik behandlas generella riktlinjer för bekämpning av spontant uppkommen brand. Inom reservatet ska gälla att om skogsbrand uppkommer spontant ska den bekämpas så att elden hindras att spridas utanför reservatets gränser. Eventuell brandbekämpning inom reservatet ska ske med så skonsamma metoder som möjligt. Förvaltaren bör tillsammans med Brandförsvaret utarbeta riktlinjer och rutiner för hantering av sådana situationer. Detta är mycket viktigt för att ge förutsättningar för snabba beslut.

9 Jakt

Jakt får bedrivas enligt gällande jaktlagstiftning samt i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

10 Tillsyn, uppföljning, och dokumentation

Uppföljning och tillsyn ska dokumenteras. Detta ska sedan utgöra underlag för eventuell revidering av skötselplanen. All dokumentation görs av förvaltaren.

10.1 Årlig dokumentation av tillsyn

Tillsyn utövas av förvaltaren, som ska besöka reservatet minst en gång vart annat år för att se till att reservatsföreskrifterna efterlevs. Tillsynsbesöken ska dokumenteras i skrift.

10.2 Uppföljning av skötselåtgärder och -mål

Inga skötselåtgärder är planerade för reservatet. Skulle i framtiden åtgärder i syfte att återställa naturlig hydrologi komma att prioriteras ska dessa dokumenteras i gängse ordning. Vad det gäller långsiktig uppföljning se nedan under uppföljning av kvalitetsmål.

10.3 Uppföljning av kvalitetsmål

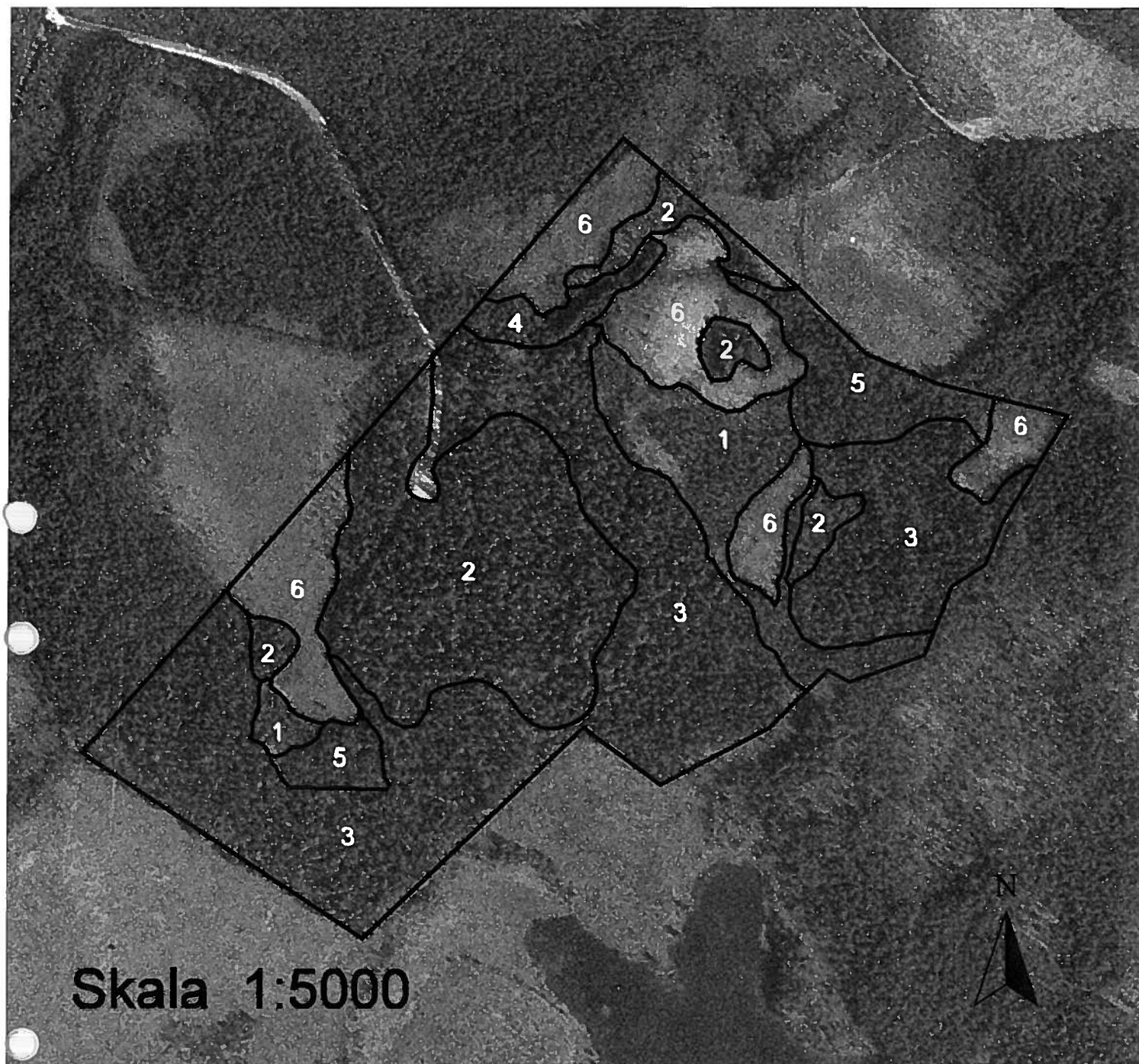
Kvalitetsmålen är långsiktigt satta men kan följas upp kontinuerligt. Exempel på ett tydligt och lätt mätbart mål är andelen död ved av totalt vedförråd (döda och levande träd).

11. Utmärkning

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

Bilaga:

1. Karta över naturtyper (där framgår även skötselområdena våtmark respektive skog)

Bilaga 1. Karta över naturtyper, tillhörande Skötselplan för naturreservatet Daglösten. Dnr. 231-4218/96.

Teckenförklaring

1. sumptallskog av ristyp (2.1.1.3)
2. tallskog av lingonristyp (2.1.1.4)
3. granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1)
4. sumpbjörkskog av ris- grästyp (2.2.1.6)
5. blandskog av ris- grästyp (2.3.1.2)
6. mjukmattekärr av starr- vitmosstyp (3.2.4.1)